

Huvudman

Vilhelmina fria församling
Strandvägen 1
912 34 Vilhelmina
Organisationsnummer 896100-5140

Ärendet

Tillsyn av den fristående grundskolan Strandskolan belägen i Vilhelmina kommun.

Beslut

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Vilhelmina fria församling en anmärkning avseende brist rörande betygssättning, vem som får sätta betyg. Vilhelmina fria församling ska senast den **12 december 2022** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån uppgifter om eventuella missförhållanden, uppgifter om att obehörig lärare ensamt beslutat om betyg, hösten 2022 inlett en tillsyn av Strandskolan belägen i Vilhelmina kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Strandskolan följer gällande bestämmelser om vem som får sätta betyg.

Skolinspektionen har inhämtat ett skriftligt yttrande från Vilhelmina fria församling. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat signerad betygskatalog för vårterminen 2022. Ytterligare skriftväxling har ägt rum med representant för huvudmannen.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Anmärkning

Beslut om betyg

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens yttrande och dokumentation som getts in i ärendet, signerad betygskatalog för Strandskolan vårterminen 2022, framgår att i de fall lärare utan legitimation haft huvudansvaret för undervisningen i ett ämne har betyg undertecknats antingen av den obehörige läraren tillsammans med legitimerad lärare eller tillsammans med rektorn. Representant för huvudmannen har på kompletterande fråga från Skolinspektionen uppgett att rektorn numera och sedan ett par år tillbaka inte undervisar elever på Strandskolan.

Av Strandskolans dokumenterade rutiner för betygssättning (uppdaterade rutiner per den 5 september 2022) framgår bland annat följande; "En lärare som saknar lärarlegitimation får inte sätta betyg självständigt, utan ska göra det tillsammans med en legitimerad lärare. Båda lärarna ska då signera i betygskatalogen. Om de två lärarna som ska sätta betyg tillsammans inte kan enas om betyget har den legitimerade läraren företräde och sätter betyget, under förutsättning att den legitimerade läraren har behörighet att undervisa i det aktuella ämnet. Om den legitimerade läraren inte har ämnesbehörighet sätter rektorn betyget. Då skall betygskatalogen signeras av undervisande lärare och rektor. För detta ändamål schemaläggs tid i december och juni när de icke legitimerade lärarna sätter betyg tillsammans med legitimerade lärare/rektorn."

Rättslig reglering

Av 3 kap.14 § skollagen framgår att rektorn ska se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar.

Av 3 kap. 16 § skollagen följer att betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade, ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn.

I Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2011:123) om betygskatalog anges att den eller de som beslutar om ett betyg ska datera uppgiften i betygskatalogen och förse uppgiften med egenhändig signatur. Om betygskatalogen förs elektroniskt får uppgiften i stället skrivas under elektroniskt. Om betygskatalogen förs elektroniskt ska detta ske på det sätt som beskrivs i Skolverkets föreskrift om betygskatalog (7 §).

Skolinspektionens bedömning

Betygssättning innebär myndighetsutövning och det är rektorn som har det övergripande ansvaret för betygssättningen och att den reglering som finns gällande betygssättning följs. Skolinspektionen kan konstatera att reglerna för betygssättning inte följs i alla delar då rektorn fattat beslut om betyg tillsammans med obehörig lärare trots att rektorn inte undervisar och då det inte framkommer att lärare varit oeniga. Skolinspektionen finner skäl att framhålla att det endast är i undantagsfall som rektorn får besluta om betyg. Det handlar antingen om elevärenden där undervisande lärare utan legitimation inte är överens med legitimerade lärare (och den legitimerade läraren inte är behörig i ämnet som ska betygsättas) eller situationen där rektorn beslutar om betyg och signerar betygskatalogen i egenskap av undervisande lärare. Eftersom inget av undantagsfallen såvitt framgår varit aktuella vid Strandskolan strider förfarandet vid beslut om betyg vårterminen 2022 mot författningarnas krav.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Vilhelmina fria församlings verksamhet vid Strandskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller beslut om betyg. Utredningen visar dock att det vid skolenheten aktualiseras sambedömning och samtal om betyg. I varje arbetslag finns legitimerade lärare som har i uppdrag att tillsammans med obehöriga lärare sätta betyg. Det framkommer även att rektorn är legitimerad lärare med behörighet i de ämnen där rektorn beslutat om betyg tillsammans med icke legitimerad lärare. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig och finner därför skäl att tilldela Vilhelmina fria församling en anmärkning.

Beslutet har fattats av juristen Rebecka Rasmusson.

Juristen Ylva Ohlsson har varit föredragande i ärendet.